

Till : Förtroendevalda och ledning för Österbottens Vårdsområde

Från : Personalen på Allmänmedicinska avdelningen i Vörå

Datum : 6.11.2024

Ärende: Oro inför förslaget om stängning av Vörå allmänmedicinska avdelning och de konsekvenser detta kommer att medföra för patientvården och kommunens framtid.

Vi anställda på Allmänmedicinska avdelningen i Vörå vill framföra vår oro för det förslag om stängning som Vårdsområdesstyrelsen kommer att behandla på sitt kommande möte 25.11. Vi är allvarligt bekymrade över våra kommuninvånarens fortsatta vård när de inte längre klarar sig i hemvård, när alla resurser är förbrukade gällande stödåtgärder i hemmet och när de anhörigas ork tagit slut. Vi vet av erfarenhet att den dagen kommer förr eller senare. Fram till nu har det funnits möjlighet att få sin sista vård på avdelningen på hemorten i bekant miljö, tryggt med anhöriga nära och med vård på eget språk. En grundläggande mänsklig rättighet, lika viktig som att räddas till fortsatt liv av specialsjukvården.

Allmänmedicinska avdelningar inom primärhälsovården har varit viktiga och välfungerande delar av vårdkedjan speciellt för eftervård och rehabilitering vid svåra sjukdomar och för den palliativa vården i livets slutskede. Därför borde möjlighet till viss 24/7 primärvårdsvård finnas kvar i kommunerna. Demografiska utvecklingen visar att andelen äldre under många år framöver ökar. Efterfrågan och behov av avdelningsplatser kommer inte att försvinna och kostnaderna uppstår på annat håll t.ex inom akutvården då fler patienter behöver plats på jouravdelningar och blir vårdade på specialsjukvårdsavdelningar ifall primärvårdens avdelningar försvinner. Alla patienter kan inte skickas direkt hem då det inte finns anhöriga som tar över vårdansvaret och hemvården lider brist på personal och kan ha svårt att tillräckligt snabbt reagera på behovet. Arbetsförhållandena i hemmen är mera belastande och resurskrävande pga bostädernas skick och långa avstånd. På en vårdavdelning, med personal dygnet runt i treskiftesarbete, finns resurser och utrymmen för verksamheten färdigt. Hemvårdens resurser behöver mer än fördubblas för att ha beredskap att ta emot patienterna till hemvård tillräckligt snabbt och effektivt och överta vårdansvaret dygnet runt. Den beredskapen tar tid att uppnå och vi är inte där ännu. Det är därför svårt att förstå att en stängning av vår allmänmedicinska avdelning skulle bli en ekonomiskt hållbar lösning på sikt, trots att vi förstår Vårdsområdets sparkrav och ekonomiska utmaningar i nuläget.

Vi vill ge följande kommentar angående enkäten på Välfärdsområdets

hemsida: Det framhålls i förslaget, som en motivering till att stänga vår allmänmedicinska avdelning, att majoriteten av patienterna som i nuläget vårdas på avdelningen inte kommer från närområdet utan det är till stor del Vasa- och Korsholmsbor som får vård på avdelningen. Har Vöråborna plötsligt fått mindre behov av avdelningsvård än tidigare? Så är det tyvärr inte. Att mer än hälften av patienterna på avdelningen nu är från andra områden beror på Välfärdsområdets egen styrning av vilka patienter vi fått ta in till avdelningen sedan 17.2.2024 då avdelningens inriktning ändrades till att bli en avdelning för patienter som gjort ansökan och väntar på plats till annat boende. Platsantalet har sedan dess inte fått överstiga 15 patienter. Jämfört med tidigare då upp till 24 patienter kunde vårdas på avdelningen. Endast ett fåtal platser har sedan förändringen tillåtits fyllas via hvc:s läkarmottagning eller via palliativa vården i vårt område. Inga patienter har heller fått tas direkt från Vcs-akuten för fortsatt vård. Kommunens invånare i behov av vårdplats har som följd av detta skickats till andra allmänmedicinska avdelningar inom Välfärdsområdet.

Ändringen av avdelningens inriktning fr.o.m 17.2.2024 gjorde att en del av personalen överfördes till Hemsjukhuset som då inledde sin verksamhet i vårt område. Detta har varit en välkommen service till våra invånare och avdelningens samarbete med Hemsjukhuset har fungerat väldigt bra. Samarbetet med cancersköterskan har redan från tidigare varit ett stort stöd för oss på avdelningen i vården av palliativa patienter. Nackdelarna med förändringen har varit att övriga personalens yrkeskompetens inte kommer till användning i lika stor utsträckning som tidigare och riskerar att försvagas med tiden. Uppdatering av yrkesskickligheten vart 5:e år försvåras då de praktiska kompetenserna inte kan genomföras på avdelningen. Vårdstuderanden har heller ingen större nytta av att komma till vår avdelning för andra praktikperioder än grundvård, eftersom de inte har möjlighet att lära sig andra kompetensområden på vår avdelning. Därmed tappar vi också vår möjlighet att rekrytera dem till framtida jobb som inhoppare, vikarier och anställda och framtida kommuninvånare. Ändringen till "lättare medicinsk vård" har medfört att arbetet på avdelningen har blivit mera belastande fysiskt, då alla patienter på avdelningen har ungefär samma behov av omfattande grundvård och det förekommer få variationer i arbetets innehåll. Centralisering av allmänmedicinsk vård till enbart större städer och sjukhus gör att småkommuners befolkningsunderlag minskar då arbetsmöjligheter för vårdpersonal i området försämras. Vi hoppas att Välfärdsområdets ledning och beslutsfattare noggrant överväger konsekvenserna av att stänga allmänmedicinska avdelningar inom primärhälsovården som fungerat effektivt i årtionden, där personalen gjort sitt yttersta för en god vårdnivå åt befolkningen, där budgeterna hållit och där kostnaderna för vården troligen varit betydligt lägre än för vården på specialsjukvårdsavdelningar.

Vi föreslår följande:

- 1. Stäng inte Vörås allmänmedicinska avdelning** . Istället för stängning är vi beredda att anpassa vår verksamhet till framtidens visioner. Från avdelningen deltar vi gärna i en gemensam dialog med Vårdsområdets ledning om möjligheterna till utveckling innan beslut tas till behandling .
- 2. Låt oss vara en del av vårdkedjan fortsättningsvis och fungera som en bedömnings-och rehabiliteringsavdelning.** Vi har fortsättningsvis kompetens att ta emot patienter för observation och eftervård direkt från Vcs-jouren samt lättare allmänmedicinska patienter från hvc:s läkarmottagning som inte har behov av att skickas till Vcs. Vi är beredda att utveckla rehabilitering för äldre och hemrehabilitering i samarbete med hvc:s fysioterapiteam samt erbjuda hjälp åt hemvården i form av hemförlovningssteam tills hemvården är beredd att överta vårdansvaret.
- 3. Palliativ vård är något vi gärna fortsätter att utveckla på avdelningen och i samarbete med hemvården.** Vårt nära samarbete med cancersköterskan i vårt område ger trygghet och säkerhet för både patienter och personal . Att utveckla Hospice-vården vore också att tillföra något som saknas i vårt vårdsområde och som kunde betjäna flera kommuners behov.
- 4. Vi ser möjligheter att anpassa våra utrymmen till antalet patientplatser för att snabbt minska på hyreskostnaderna.** Om vi minskar platserna ytterligare från 15 platser till 12 platser så kan vi avgränsa avdelningens utrymmen till södra flygeln och ge utrymme i norra delen från aulan norrut för t.ex familjecenterverksamhet, dagverksamhet för hemmaboende eller socialvårdens behov av utrymmen. Anpassningen kan göras genast och inga behov av större renoveringar behövs. Hemsjukhuset har möjlighet att använda utrymmen i samband med avdelningen fortsättningsvis och även hemvården kan erbjudas utrymmen.

Med hopp om fortsatt arbete och samarbete

Oravais 6.11.2024

Personalen på Allmänmedicinska avdelningen i Vörå